A°. 1832.

De uitgave van deze Courant geschiedt des Woensdags en Zaturdags, bij de GEZUSTERS SERRES. Het abonnement is ƒ 9,95 per Jaar.

N°. 72.

Advertentien worden aangenomen tegen 15 cents elken regel; mits op een zegel van 75 cents geschreven. Bijdragen zullen met dankbaarheid ontvangen worden.

SURINAAMSCHE COURANT.

ZATURDAG, DEN 8sten SEPTEMBER.

PARAMARIBO.

GOUVERNEMENTS-HUIS.

Den 5den September 1832.

De Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, kwijt zich bij dezen van den treurigen, doch schuldigen pligt, om aan zijne stadgenooten, zijne groote tevredenheid te kennen te geven, over de welwillendheid en hulpvaardigheid, welke zij in den nacht van den 3den op den 4den dezer, ter gelegenheid van den noodlottigen brand, waardoor wederom een schoon gedeelte dezer plaats in een puinhoop is verkeerd geworden, hebben aan den dag gelegd.

In het bijzonder betuigt hij zijnen dank aan die ambtenaren, welke zich ter plaatse des gevaars door hun moed en beleid hebben onderscheiden; zoo mede aan de officieren en manschappen van Zijne Majesteits Marine, van de Landmagt en van de Schutterij, als ook aan de equipagiën der koopvaardij-schepen, alle welke met den meesten ijver en trouw, hunne beste pogingen ter redding en beveiliging hebben aangewend; pogingen, welke hun allen op de algemeene hoogachting billijke aanspraak doet hebben, waarvan de Gouverneur Generaal het zich tot eene eer rekent, bij dezen de tolk te zijn.

De Gouverneur Generaal voornd.,
E. L. VAN HEECKEREN.
Ter Ordonnantie Zijner Excellentie.
De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Vermits er, bij den rampvollen brand van den 3den dezer, waarschijnlijk vele Goederen van invidu's zullen zijn geborgen, zonder dat daarvan de Eigenaren bekend zijn; zoo wordt een ieder bij dezen uitgenoodigd, om die goederen binnen den korst mogelijken tijd in een daartoe op de plaats van het Gemeente-Huis gereed gemaakt lokaal te deponeren, ten einde een ieder in staat te stellen, hunne vermiste Goederen te kunnen reclameren.

Zullende den Tweeden Commies ter Weeskamer, den Heer C. A. FISCO, dagelijks van des morgens *negen* tot *twaalf* uren vaceren, om de bedoelde Goederen in ontvangst te nemen.

Paramaribo, 6 September 1832.

De President van het Gemeente Bestuur,
L. B. SLENGARDE.

Het Gemeente Bestuur dezer Kolonie, diep getroffen zijnde over de ramp, welke den 3 en dezer maand een gedeelte onzer Stad getroffen heeft, en waardoor vele Personen en Huisgezinnen door het verlies van alle hunne bezittingen in armoede gedompeld zijn, acht het van deszelfs pligt, om deszelfs medeburgers, vooral diegenen die door Gods goedheid van die rampen zijn verschoond gebleven, in de gelegenheid te stellen, om hunne ongelukkige Stadgenooten, met goederen of geldelijke bijdragen behulpzaam te zijn.

Tot welk einde het Bestuur voornoemd, het doelmatigst heeft geoordeeld, de Wijkmeesters te qualificeren, om ieder in zijne wijk met eene Lijst en Armbus rond te gaan, ten einde zoodanige bijdragen in te zamelen, als men zal verkiezen af te staan ten behoeve der noodlijdenden.

Paramaribo, 6 September 1832.

De President van het Gemeente Bestuur,
L. B. SLENGARDE.

ADVERTENTIËN.

De Ondergeteekende acht zich verpligt om door deze, openlijk zijne tevredenheid te betuigen over den *ijver* en de *gewilligheid*, welke door bijna alle de aanwezig geweest zijnde geëmploijeerden bij het brandwezen, zoowel Blanken, als Vrijlieden en ook de Slaven der ingezetenen is betoond, gedurende de *twee* nachten en *twee* dagen dat de Spuiten, ten gevolgen van den noodlottigen ramp die deze Stad weder heeft getroffen, in dienst zijn geweest, terwijl hij zich overtuigd houdt dat ieder onbevooroordeeld ooggetuige, die den staat der brandblusch-middelen in aanmerking neemt, aan de onvermoeide pogingen der Spuitgasten, *regt* zal doen wedervaren.

Paramaribo, 7 September 1832.

H. G. ROUX,
Opperbrandmeester.

Het heeft de Almagtige behaagd heden tot zich te nemen, mijne geliefde Echtgenoot, Vrouwe E. H. BLES, geboren VON DEM BUSSCHE, na eene ziekte van circa *twee* maanden; mij nalatende een Kind, nog niet in staat haar verlies te kunnen beseffen.

Plant. NIEUW MOCHA, 4 September 1832.
J. M. BLES.

Den verkoop der SLAVENMAGT, afkomstig van Plantagie *Corisane*; alsmede deszelfs PLANTAGIE en Grouden *OUD- en NIEUW BELAIR*, mitsgaders MEUBELEN, ZILVER, en een WANE PONT en zes riems TENT-PONTJE, en wat verder ten voorschijn zal gebragt worden, zal alsnu publiek verkocht worden op aanstaande Maandag den 10den dezer, namiddags den klokke 4 uren, door- en ten huize van den Vendumeester J. E. LIJONS, op voorwaarden en Conditiën, in vorigen Couranten bepaald.

F. W. WERLE, c. s. qq.

De reeds geannonceerde verkoop van de 56 koppen *SLAVEN*, gewerkt hebbende op de Plantaadje *Nieuw Weergevonden*, en behoorende aan Mejufvrouw SARA SUSANNA HOUWINK, zal aldaar plaats hebben, ten Huize van den Vendumeester A. SALOMONS, op Dingsdag den 11den dezer maand September, des namiddags om 4 uren; de Slaven zijn 3 à 4 dagen, vóór en op den Verkoopdag, aldaar te bezigtigen.

De koopschat der Slaven, voor zoo veel die ten behoeve van eene Plantaadje worden aangekocht, (indien het montant der Koopschat meer dan ƒ 1000 Nederl. Cour. bedraagt) kan voldaan worden, in *solide* Wisselbrieven, getrokken 3 / m. na zigt, voor rekening van eene Plantaadje, ('s Lands regten en onkosten daar niet onder begrepen), mits de Wissels door den Vendumeester worden goedgekeurd.

Paramaribo, den 6 September 1832.

C. F. MARQUARD qq.
JAN DE JAGER qq.

VAN GELDER & SILAS

Provisioneel PAKHUIS houdende in de *Saramaccastraat*, ten Huize van den WelEd. Heer H. BENJAMINS, bieden tot *billijke prijzen*, te koop aan:

Osnabrugs en andere Linnens, Bont, Dekens, Cambrix, Neteldoek, Streep, Schoenen, Leer, Hoeden, Boter, Jenever, en onderscheidene andere Koopmanschappen.

Geven hunne geëerde Vrienden en Begunstigers kennis, dat zij zullen continueren met het doen van onmiddelijke leverantiën, alsmede het aannemen van bestellingen van allen aard.

Zij verzoeken hunne Debiteuren minzaamst, om *geene* betalingen te doen dan aan hun, die van eene authorisatie tot ontvangst, van hunnent wege zullen voorzien zijn.

M. & S. A. WITTERING, hebben de Eer, de Heeren Planters, Kooplieden en verdere Ingezetenen te berigten, dat zij provisioneel Kantoor en Pakhuis, houden op het Erf van den Heer JOS. LYON, in de *Saramaccastraat*, gelegen naast dat van wijlen den Heer GARDÉ, alwaar zij voortduring hunne Begunstigers zullen blijven bedienen.

Paramaribo, den 6 September 1832.

Het Pakhuis van J. A. MEINAHLERS, verplaatst zijnde in het Huis aan de *Saramaccastraat*, aankomende den Boedel J. L. GARDÉ, zoo neemt de ondergeteekende de vrijheid zulks aan zijne geëerde Begunstigers bekend te maken; zich bij voortduring in hun Ed. protectie aanbevelende; beloovende voorts een prompte bediening.

Paramaribo, den 6 September 1832.

H. A. BUHL.

TE KOOP OP GOEDE VOORWAARDEN:

Twee *ERVEN*, met de daaropstaande twee verdiepings WOONHUIS, NEGERHUIZEN, STEENEN-KEUKEN, MAGAZIJNEN, PUT, &c.; allen gelegen aan den hoek van de *Oranjestraat* en *Waterkant*.

E. BAREND.

A. SALOMONS, zal aanstaande Dingsdag om 9 uren, op Vendu verkoopen: Provisien, Stukgoederen en Hoornbeesten. Alsmede de Nalatenschap van wijlen den WelEd. Heer H. M. DIETHEKER.

A. SALOMONS, zal aanstaande Dingsdag den 11den dezer, op Vendu verkoopen: Een Neger, genaamd PRINS, bekwame *Timmerman* en *Breeuwer*.

Op Woensdag den 12den dezer, des achtermiddags, om *vier* uren, zullen Executeuren van den Boedel wijlen den Heer O. EIJLERS, ten Sterfhuize doen continueren, met het verkoopen van de nog resterende Goederen van voormelde Boedel.

Paramaribo, den 7 September 1832.

Kapt. C. MEIJER, voerende het Schip *Atalante*; zal den 15den dezer, zijnen Brievenzak sluiten en de reis naar *Amsterdam* aannemen.

Paramaribo, 7 September 1832.

Kapt. WILLIAM TURNBULL, voerende het Schip *Piet Hein*, is voornemens den 25sten dezer, zijnen Brievenzak te sluiten, en de reis naar *Rotterdam* aan te nemen.

Paramaribo, 5 September 1832.

NIEUWSTIJDINGEN.

PARAMARIBO, 7 September. Nimmer hebben *Suriname's* Ingezetenen, in zoo weinige uren tijds, een zoo groot onheil beleefd, als door de verschrikkelijke vuurramp, door welke, het schoonste en rijkste gedeelte dezer Stad, in den bangen nacht van den 3den op den 4den dezer, in de asch gelegd is. Vele Kolonisten, nog bevangen van schrik, bij de herdenking aan den noodlottigen brand, door welken deze Stad op den 21sten en 22sten Januarij 1821 zoo verschrikkelijk geruïneerd geworden is, verstomden bij het noodgeschrei van *brand! brand!*

Deze ontzettende brand ontstond in het huis L. C. No. 4, op den *Heilige Weg*, aankomende en bewoond door den Heer MOZES NUNES MONSANTO, waarvan zich de ware oorzaak slechts gissen laat. Voor en aleer dat dit huis in laaije vlam stond, ontwaarde men reeds brand in de achtergebouwen van de aanbelendende huizen, slaande de vlam op eene ongeloofelijke snelle wijze van het een tot het ander huis over, waartoe het drooge saizoen, bij den grooten voorraad van brandstoffen in de pakhuizen der kooplieden aanwezig, de voornaamste oorzaak was.

Niet voor het aanbreken van den dageraad, werd men den brand meester, zoowel bij de *Saramaccabrug* als in de *Maagdenstraat*, door het vaardig daarstellen van een brandpad bij het gewezen Luthersch Diakonie huis, zijnde alle brandbare stoffen, vooral hout van afbraak, met de meeste vlijt en volharding van daar weg gedragen.

In dezen treurigen nacht zijn niet minder dan 46 erven van alle gebouwen, en de meeste daarin zijnde goederen beroofd geworden.

Zie hier eene korte opsomming van de verbrande huizen:

Op den *Heilige Weg* zijn verbrand: 6 woonhuizen, waaronder de huizen bewoond door de Heeren *M. N. Monsanto*; *J. C. F. Walther* en *Gebroeders Stüger*.

Aan de *Waterkant* zijn verbrand: Het Evangelisch Luthersch Kerkgebouw en de Pastorij, en 14 woonhuizen, waaronder de huizen bewoond door de Heeren *M. & S. A. Wittering; van West & de Hart; Mr. R. Fiers Smeding; Colin Campbell Jr.; M. C. Nassij; Gebr. Soesman; H. M. Wolff de Friderici; H. A. Buhk; D. del Prado; S. van Beulingen; A. van Gelder*; de huisvrouw van den uitlandigen *D. J. Loth*; zijnde aan de overzijde de huizen bewoond door de Heeren *H. M. Leudesdorff*, en die van den onlangs naar het Moederland vertrokkenen *A. J. Posnankie*, benevens de twee daarnaast staande gebouwen, zwaar beschadigd.

In de *Steenbakkerijstraat* zijn verbrand: 6 woonhuizen en 6 afgebroken en beschadigd.

In de *Maagdenstraat* zijn afgebrand: 6 woonhuizen, waaronder de huizen bewoond door de Heeren *M. Naar* en *J. Robertson*; 2 afgebroken en 1 beschadigd.

In de *Joden Breestraat* zijn verbrand 12 woonhuizen, waaronder de huizen bewoond door de Heeren *A. J. Heidweiller; Do. A. Roelofsz; J. P. L. Weimann; D. B. Mesquita.*

Te zamen 46 woonhuizen verbrand en 13 afgebroken en beschadigd; zijnde het getal van de zij- en achtergebouwen voorzeker drie malen meer geweest.

Zoo heeft geheel *Paramaribo* dan geene andere Protestantsche kerk, dan die der in 1828 gebouwde en op den 22sten Julij van dat jaar, ingewijde kerk van de Moravische Broedergemeente, welke mede in groot gevaar is geweest van in den jongsten brand mede een prooi der vlammen te worden.

Sedert den brand van 1821, hielden de Gereformeerden hunne godsdienst-oefening met de Lutherschen in het Kerkgebouw der laatsten, welke dan ook nu in puin verkeerd is, terwijl alle de daarin zijnde monumenten en inscriptien, met het orgel en fraaije predikstoel, vernietigd zijn.

Dit nu verbrande Kerkgebouw (hebbende geene toren), werd in het jaar 1744 geheel van steen opgetrokken (*), wordende in datzelfde jaar, door den Heer JOHANN FREDERICK KNÖFFEL met een Orgel begiftigd; de eerste Leeraar dezer gemeente was PHAFFIUS. Regt tegen over het orgel vond men aan het ooster geveleinde boven den predikstoel op eene steen in den muur, de woorden: *Gloria in excelsis Deo* 1768. Aan de achter- of noordermuur was een marmeren gedenkteeken geplaatst, nu geheel tot poeder verbrand, van den Engelschen koopman WILLIAM LECKIE *Esq.*, dewelke den 8sten April 1824, na 24 jaren in deze Kolonie geweest te zijn, in den ouderdom van 45 jaren overleed. Verder las men op dit monument: *"In the midst of life we are in death"*, alsmede in die zelfde taal, de woorden te vinden in het Evang. JOH. XI. 25, 26.

Men zegt, dat eene commissie uit de Leden van de Loge *Concordia*, daartoe speciaal gedelegeerd, aan de Kerkenraden der Hervormde en Luthersche Gemeenten, die beide door het afbranden van het Luthersch Kerkgebouw verstoken zijn van eene plaats ter openlijke godsdienst-oefeningen bestemd, eene der zalen van het Gebouw der Loge heeft aangeboden, om in dezelve, volgens onderling te makene schikkingen, provisioneel hare godsdienstige bijeenkomsten te houden. Wij twijfelen niet, of dit aanbod zal met de meeste dankbaarheid door beide Gemeenten zijn aangenomen.

(*) HARTSINCK. D. II. bladz. 801; Evenwel schijnt hier vroeger reeds een Godshuis dezer Gemeente te hebben gestaan, want men vindt elders aangeteekend, dat de Heer JOHS. PHAFFIUS, de eerste Luthersche Predikant dezer Kolonie, hunne Kerk in het laatst van de maand October 1741 ingewijd heeft.

Wij achten ons nog verpligt, om door middel van ons Blad, de tolken te zijn van de opregte gevoelens van dankbaarheid, die de Inwoners dezer Stad en allen die daarbij belang hebben, bezielen voor de vereenigde en onvermoeide pogingen, zoo door Z. E. den Heer Gouverneur Generaal en verdere Hooge Autoriteiten, als door den Heer Kolonel ter zee, DE QUARTEL, den Heer Luitenant-Kolonel en Plaatselijke Kommandant, BALFOUR VAN BURLEIGH, den Heer Majoor Kommandant der Schutterij, Mr. P. FIERS SMEDING, den Inspecteur der Bruggen, Wegen, enz., M. D. TEENSTRA, de officieren en manschappen der Marine, de matrozen der Koopvaardijschepen, de Leden der Schutterij, en vele particuliere Ingezetenen, ter blussching van het vuur in het werk gesteld, terwijl wij geene mindere hulde toebrengen aan de bijzondere zorg van den Heer Baljuw en Commissaris van Politie, J. C. MULLER, die ter voorkoming van wanorde, waartoe bij dergelijke rampspoedige gebeurtenissen maar al te dikwijls aanleiding gevonden wordt, alle die maatregelen heeft doen nemen, welke de omstandigheden met mogelijkheid aan de hand konden geven.

Jammervol is het aanzien van dat gedeelte der Stad, dat door deze ramp geteisterd werd, terwijl het onder het onmogelijke te achten is, de schade daardoor veroorzaakt, met eenige waarschijnlijkheid te gissen. Dit echter is zeker, dat mogen ook al eenige eigenaren of bewoners der afgebrande huizen door dit onheil niet geheel tot hunnen ondergang gebragt zijn, en anderen wier huizen voor brand geassureerd waren, in zoodanige verzekering een middel vinden, om spoedig weder het geleden verlies, zoo al niet geheel dan toch gedeeltelijk te kunnen herstellen, er echter een aantal huisgezinnen door het plaats gehad hebbend onheil, zoodanig geleden heeft, dat zij niet dan door de hulpvaardigheid en bijstand hunner Stadgenooten van eene volstrekte armoede zullen te redden zijn; daarom dan ook mogen wij het genoegen niet ontveinzen, dat wij ontwaarden bij het vernemen der maatregelen door het Gemeente Bestuur alhier genomen, ten einde de gelegenheid open te stellen om langs eenen doelmatigen weg, de liefdegiften, ten behoeve van onze bij den brand ongelukkig gewordene Stadgenooten, in te zamelen (†). Het voorbeeld, zoo wij vernemen, te dien aanzien reeds door eenige Leden der Loge *Concordia* gegeven, moge vele navolgers vinden, en ook deze ramp getuige wederom dat de deugd der menschlievendheid eene deugd is, welke in de harten der *Surinamers* als ingeschapen kan beschouwd worden.

Een groot ongeluk heeft het verblijf van den Hertog van Orleans te Montpellier gekenmerkt. Men had er tegen den 18 Junij des avonds een groot vuurwerk gereed gemaakt. Volgens den *Moniteur* heeft een bundel vuurpijlen eene dwarsche rigting genomen, volgens andere bladen is er ontijdig een groot aantal vuurwerken in brand geraakt en zijn er zelfs vaatjes buskruid gesprongen. Men zegt dat twee jonge knapen om het leven gekomen zijn, een derde hopeloos ligt, aan twee andere personen den eenen de dij, den anderen de arm is afgezet, en dat, behalve deze het getal der gekwetsten 48 bedraagt. De *Moniteur* verhaalt, dat een lid der stedelijke regering, op eenen stoel zijnde gaan zitten, dien de Hertog van Orleans kort te voren verlaten had, oogenblikkelijk daarop den stok van een vuurpijl dwars door beide de wangen gekregen heeft. De prins heeft 1000 fr. voor de slagtoffers der gebeurtenis gegeven.

(†) Zie de Notificatien van gemelde Bestuur, hier voren geplaatst.